

Innehåll

1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning	2
Stärkta demokratiska institutioner och ökat deltagande i politiska processer.	2
2 Översikt av strategisammanhanget.....	2
2.1 Förändringar i strategisammanhanget	2
2. Sveriges roll i strategisammanhanget.....	4
2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	5
3 Resultatredovisning.....	6
1.1 Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter.	7
3.1.1. Delmål 1: Stärkta demokratiska institutioner, ökad kapacitet och rättssäkerhet i den offentliga förvaltningen och ökat deltagande i politiska processer.	7
3.1.2 Delmål 2: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner och civilsamhällesorganisationer att arbeta för mänskliga rättigheter med fokus på kvinnor, barn och urfolk.	8
3.1.3 Delmål 3: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner och civilsamhällesorganisationer att arbeta för jämställdhet med särskilt fokus på att motverka könsrelaterat våld.....	10
3.2 Samarbetsområde 2: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer.....	11
3.2.1 Delmål 1: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner och civilsamhällesorganisationer att hantera effekter av negativ miljöpåverkan och klimatförändringar.	11
3.2.2 Delmål 2: Stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar på landsbygden.....	12
3.2.3 Delmål 3: Ökad produktivitet inom främst det småskaliga lantbruket med ett hållbart nyttjande och förvaltning av naturresurser och ekosystemtjänster, med fokus på kvinnor och urfolk.	13
3.2.4 Delmål 4: Ökad tillgång till miljömässigt hållbara samhällstjänster.....	14
3.3 Samarbetsområde 3: Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor.....	15
3.3.1 Delmål 1: Stärkta förutsättningar för fri och rättvis handel och hållbara investeringar till gagn för en hållbar utveckling, med särskilt fokus på förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer	15
4. Implikationer för innevarande strategiperiod.....	16
Bilaga 1 P6 rapport Bolivia 2019.....	18

1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter	Mål	Portfölj
Stärkta demokratiska institutioner och ökat deltagande i politiska processer.		
Stärkt kapacitet för att främja mänskliga rättigheter särskilt för kvinnor, barn och urfolk.		
Stärkt kapacitet för att arbeta för jämställdhet och mot könsbaserat våld. .		
Förbättrad miljö, begränsat klimatpåverkan och stärkt motståndskraft.		
Stärkt kapacitet för att hantera negativ miljöpåverkan och klimatförändringar		
Stärkt motståndskraft på landsbygden.		
Ökat produktivitet inom det småskaliga jordbruket		
Ökat tillgång till miljömässigt hållbara samhällstjänster.		
Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor.		
Stärkta förutsättningar för fri och rättvis handel och hållbara investeringar.		

2 Översikt av strategisammanhanget

Totalt strategibelopp: 825 MSEK	Utbetalat belopp hittills: 666,3 MSEK	Antal insatser 2019: 25
---	---	-----------------------------------

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Under 2019 ägde två händelser rum vilka i grunden förändrade de betingelser under vilka utvecklingssamarbetet i Bolivia bedrivs. Den mest framträdande händelsen var Evo Morales och MAS-regeringens fall i november 2019. Under denna regering, vilken hade suttit vid makten sedan 2006, hade situationen för regeringskritiska röster i civilsamhället och medier gradvis inskränkts.¹ Samtidigt hade Morales tillförsäkrat sig rätten till obegränsat antal omval utifrån ett tveksamt argument om hans politiska rättigheters företräde framför såväl grundlagens stadganden som resultatet i en folkomröstning i frågan.²

1. Freedom House. "Freedom in the World 2019: Bolivia".

2. Ibid.

Valen i oktober 2019 kritiserades av oberoende observatörer,³ och ledde till omfattande protester mot Morales föregivna valseger. Efter att en granskning från de amerikanska staternas samfund (OAS) hade påvisat flera oegentligheter,⁴ ledde kritik från en mängd sociala och politiska aktörer (däribland landets militärledning) till att Morales avgick. Han efterträddes av oppositionspolitikern Jeanine Añez.

Händelserna kring Morales avgång ledde till en våg av protester från MAS-anhängare, vilka slogs ned våldsamt av polis och militär.⁵ Sammanstötningarna medförde minst 35 dödsoffer, till övervägande del från MAS sida,⁶ innan en uppgörelse kunde slutas mellan de moderata krafterna inom respektive läger vilken beredde vägen för åtgärder för att värna de mänskliga rättigheterna (bl.a. genom ett återupprättande av OHCHR:s kontor i landet), och skapade förutsättningar för anordnandet av nyval till parlamentet och till presidentämbetet den 3 maj 2020.⁷

Den andra händelse under 2019 som innebar en avgörande förändring sedan strategiperiodens början var de enorma skogsbränder som mellan augusti och oktober svepte över mer än fem miljoner hektar i Bolivias lågländer. Denna naturkatastrof var till viss del en följd av ökande temperaturer och torka, men dess omfattning förvärrades avsevärt av delar av den bolivianska utvecklingsmodellen, särskilt det extraktiva förhållningssättet till naturresurser, odlingsgränsens framryckning, samt av de eftersatta funktionerna för förebyggande, varning, och brandbekämpning.⁸ Därmed gav bränderna även upphov till en diskussion kring landets utvecklingsmodell, samt till ökade krav på skydd av landets ekosystem.

Även om Bolivia under flera år (däribland under hela den innevarande strategiperioden) har hört till de länder i regionen som har haft högst ekonomisk tillväxt, saknas det inte tecken på tilltagande ekonomiska obalanser, såsom ett växande budgetunderskott och problem i handelsbalansen.⁹ Den bolivianska ekonomin är alltså inriktad mot extraktiva näringar med en låg grad av diversifiering. Den informella ekonomin är betydande och uppskattas till strax över sextio procent av bruttonationalprodukten.¹⁰

Sammantaget karaktäriseras den nuvarande situationen av betydande osäkerhet. I vissa avseenden har detta öppnat möjligheter för att föra fram svenska prioriteringar inom områden som demokrati och miljöfrågor till exempel, inte minst därför att den nuvarande övergångsregeringen tycks visa en större öppenhet inför dessa frågor. Detta kan i sin tur leda till möjligheter att återskapa det institutionella samarbete som under en lång tid var en väsentlig del av det svenska utvecklingssamarbetet med Bolivia. Men osäkerheten och polariseringen i den nuvarande situationen gör det svårt att i nuläget tydligt avgöra möjligheterna i detta avseende.

3. E.g. OAS. 2019. "Preliminary Report of the Electoral Observation Mission in Bolivia", s. 3f.

4. OAS. 2019. "Informe Final: Análisis de Integridad Electoral – Elecciones Generales en el Estado Plurinacional de Bolivia".

5. The Guardian (Tom Phillips). Nov. 23, 2019 "'Bring him back': Morales loyalists block Bolivia's roads to pile on pressure"; Human Rights Watch. 2020. "Bolivia: Events of 2019".

6. Inter-American Commission on Human Rights - OAS (CIDH) Report, 10 Dec. 2019.

7. La Razón. Nov. 24, 2019. "Ley transitoria da vía libre a elecciones más allá del 22 de enero".

8. Fundación Tierra. 2019. "Fuego en Santa Cruz: Balance de los incendios forestales 2019 y su relación con la tenencia de la tierra"; Amnesty International. 2019. "Bolivia: Government must suspend presidential decree and investigate causes of forest fires".

9. Los Tiempos. Dec. 13, 2019. "La Cepal baja la proyección de crecimiento del PIB de Bolivia de 4,3 a 3% en 2019".

10. International Monetary Fund. 2018. "Shadow Economies Around the World, What Did We Learn over the past 20 years?", Working Paper.

Den turbulenta situationen ska inte heller skymma de grundläggande och bestående utvecklingsproblem som Bolivia står inför på andra områden. Detta rör bland annat sådant som de svaga statsinstitutionerna, bristen på genomförande av lagar och regleringar, omfattande korruption (Bolivia är en av de mest korruptionsdrabbade länderna i regionen – enligt Transparency International befann sig landet på plats 123 av 180 globalt år 2019 – vilket är en påtaglig risk och utmaning för strategigenomförandet¹¹), och de extrema nivåerna av köns- och familjerelaterat våld i landet. Dessutom måste det beaktas att även om den ekonomiska fattigdomen i landet föll från 45,1 procent 2011 till 34,6 procent 2018 (33,4 procent av de boende på landsbygden men bara 7,2 procent av stadsborna lever i extrem fattigdom¹²), så förblir den ojämlika fördelningen ett allvarligt problem. 2017 var Ginikoefficienten i detta avseende 0,46, en knapp minskning från 0,47 under 2010.¹³

Disaggregerad data från en multidimensionell fattigdomsanalys genomförd av den bolivianska think-tanken CEDLA på basis av data från 2017, ger en tydligare och mörkare bild av den bolivianska fattigdomens karaktär. Framförallt framstår fattigdomen mätt på detta sätt som betydligt mer utbredd; utifrån ett multidimensionellt fattigdomsbegrepp lever mer än hälften (61 procent) av befolkningen i fattigdom, en position som främst betingas av deras brist på resurser, men även av bristande tillgång till samhällstjänster av godtagbar kvalitet, samt brist på politiskt inflytande.¹⁴ Trots de påtagliga skillnaderna i fattigdom mellan olika delar av landet, mellan stad och landsbygd, och mellan socialgrupper, är det tydligt att kvinnor och urfolk är särskilt drabbade.¹⁵

2. Sveriges roll i strategisammanhanget

Allt färre bilaterala givare är aktiva i Bolivia.¹⁶ Flera med Sverige likasinnande givare har nyligen avslutat sina program. I nuläget föreligger det få exempel på gemensamfinansierade insatser. Givarkoordinationskommittéer existerar, men dessa sysselsätter sig nästan enbart med informationsutbyte, och erbjuder lite i form av verklig samordning. Samtidigt blir nya givare allt viktigare (t ex KOICA), men dessa arbetar ofta på ett sätt som lämna få möjligheter att öka givarkoordinationen. (Detsamma gäller även för flera givare med en lång historia i landet, så som JICA, Italien, och Frankrike.)

EU-delegationen spelar en viktig roll i Bolivia, inte minst som medlare i den politiska processen sedan Morales avgång. EU ses allmänt som en trovärdig motpart. Men det måste konstateras att delegationen har försummat sitt uppdrag att stimulera koordination och informationsutbyte, både mellan medlemsstaterna och i förhållande till sina egna program och insatser.

11. Transparency International. 2018. "Corruption Perception Index: Bolivia".

12. Ministerio de Economía y Finanzas Públicas. 2019. "Memoria de la Economía Boliviana 2018", s. 197f.

13. World Bank Gini Index. 2020. "World Bank Estimate: Bolivia".

14. Silvia Escobar, Walter Arteaga och Giovanna Hurtado. 2019. "Desigualdades y pobreza en Bolivia: Una perspectiva multidimensional", CEDLA, s. 69.

15. Ibid., s. 139f.

16. Ministerio de Economía y Finanzas Públicas. 2018. "Informe Fiscal 2018".

Den nuvarande situationen förstärker betydelsen av Sveriges insatser, även om dessa i huvudsak går genom motparter inom det multilaterala systemet och civilsamhället. Allt mindre finansiering finns tillgängligt för den senare gruppen,¹⁷ och Sveriges stöd är därför särskilt relevant. Likaså är Sverige för närvarande den störste enskilde givaren till FN i landet. Detta avspeglar ett medvetet strategiskt val, och har sannolikt varit av stor vikt för att säkerställa att de huvudsakliga aktörerna inom FN-systemet kan operera effektivt i Bolivia.

Likaså kan det konstateras att även om insatserna i den svenska portföljen tillsammans utgör ett relativt litet bidrag i rent finansiella termer, så kan deras betydelse öka på grund av fokuset på genomförandet av strategiska pilotinitiativ vilka sedan kan komma att repliceras i större skala.

2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: 0,57 procent.	Strategins andel av det totala biståndet utgör 2.7 procent.
Givargemensam samarbetsstrategi: NA.	Gemensamma EU-strategin gäller 2017- 2020 Status på EU-gemensamprogrammering/WBT: Den gemensamma EU-strategin antogs i november 2017, men är endast i vissa avseenden styrande.
De fem största givarna (organisationer och/eller länder, i termer av portföljer) är: IDB, CAF, Kina, Världsbanken och EU,	Av EU MS är Sverige den tredje största givaren.

Ambassaden eftersträvar synergier med flera svenska program på global och regional nivå. Främst bland dessa är strategin för forskningssamarbete vilken förmedlar stöd till Bolivias två främsta statliga universitet. Ambassaden har också tagit aktiv del i uppföljningen av dessa samarbeten, och det finns flera områden (särskilt inom vattenhantering och miljörelaterade frågor) inom vilka möjliga synergier föreligger mellan de båda programmen. Det finns även förhoppningar om att dessa forsknings- och universitetssamarbeten kan vara ett sätt att ytterligare stärka de bredare relationer för vilka Bolivia är ett pilotland. I båda fallen förutses det att överförandet av uppföljningsansvaret för forskningsprogrammet från Stockholm till en utsänd programhandläggare vid ambassaden från augusti 2020 kommer att stärka dessa initiativ.

Likaså står ambassaden i nära förbindelse med andra aktörer som är mottagare av stöd från Sidas globala program; till exempel ILO, UN-Habitat, FAO och de olika svenska enskilda organisationer som har verksamhet i landet. Den senare gruppen har också regelbundna gemensamma möten med ambassaden för ömsesidigt informationsutbyte.

Ett begynnande, men potentiellt mycket viktigt samarbete består i det nyligen underskrivna avtalet mellan IDB och Sverige. Detta kommer att möjliggöra en ökad utlåning inom de områden där Sida är aktivt i Bolivia, och kan därigenom erbjuda en möjlighet att genomföra insatser i större skala och replicera erfarenheter från det bilaterala programmet. Likaså är möjliga stöd och aktiviteter från Open Trade Gate Sweden (Kommerskollegium) samt från SwedFund potentiellt viktiga för att skapa

17. Ministerio de Economía y Finanzas Públicas. 2018. "Informe Fiscal 2018".

öppningar för några av de aktörer som finansieras genom det bilaterala programmet eller som är del av arbetet med bredare relationer.

Till sist ska det noteras att vissa av de aktiviteter som bedrivs i Bolivia med medel från svenskt utvecklingssamarbete inte är föremål för aktiv uppföljning eller ens informationsinhämtning från ambassaden. Detta gäller t ex för det stöd som utgår från den svenska partianknutna organisationerna. Trots att upp till fyra PAO:s är aktiva i Bolivia, har ambassaden inte sökt reguljära kontakter med dem, men förhoppningen är att ett sådant utbyte kan stärkas i framtiden i takt med att deras arbete i landet utvidgas.

3 Resultatredovisning

Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Total			220 719
Bolivia 2014-2016	Total		-275
	Natural resources and environment	Increased access to clean water and basic sanitation	-275
		Total	-275
Bolivia 2016-2020	Total		220 993
	Strengthened democracy and gender equality and greater respect for human rights	Strengthened democratic institutions, increased capacity and rule of law in the public administration and increased participation in political processes	18 554
		Strengthened capacity of public institutions and civil society organisations to enhance the respect of human rights with a focus on women, children and indigenous people	53 000
		Strengthened capacity of public institutions and civil society organisations working with gender equality with particular focus on combating gender-based violence	7 000
		Total	78 554
	Improved environment, reduced climate impact and enhanced resilience to environmental impacts, climate change and natural disasters	Strengthened capacity of public institutions and civil society organisations to manage the effects of adverse environmental impact and climate change.	46 505
		Stronger resilience to environmental impact and climate change in rural areas	17 260
		Increased productivity mainly in small-scale agriculture with the sustainable use and management of natural resources	1 500

		and ecosystem services, with a focus on women and indigenous people	
		Increased access to environmentally sustainable public services	38 742
		Total	104 007
	Improved opportunities and tools for poor people to improve their living conditions	Strengthened conditions for free and fair trade and sustainable investment for the benefit of sustainable development, with particular focus on improving the environment, reduced climate impact and strengthened resilience to environmental impact, climate change and natural disasters	34 431
		Total	34 431
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	4 000
		Total	4 000

Sida ser sitt bidrag till strategimålen i huvudsakligen positiva termer. Den fördjupade strategirapport som genomfördes under första halvan av 2019 bedömde att portföljen var relevant i samtliga sektorer, och denna bedömning kvarstår i huvudsak trots de politiska och ekologiska omvälvningar som ägt rum sedan dess.¹⁸

1.1 Stödområde 1: Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter.

Antalet insatser inom detta område var elva, varav två inleddes mot slutet av 2019 som svar på den politiska kris som oktobervalen utlöste. Insatserna är relativt jämt fördelade mellan de tre delmålen, men andelen finansiering är betydligt mindre för det tredje.

3.1.1. Delmål 1: Stärkta demokratiska institutioner, ökad kapacitet och rättssäkerhet i den offentliga förvaltningen och ökat deltagande i politiska processer.

Strategimålet

Trots en alltmer kringskuren situation blev civilsamhället mer aktivt under 2019 särskilt i anslutning till de protester som följde på dessa val, vilka måste sägas ha lett till ett tydligt ökat politiskt deltagande. Som ovan noterats är emellertid utvecklingen inom området mycket oförutsägbar, och det är ännu för tidigt att säga huruvida Morales och MAS fall kan leda till att den maktkoncentration och intolerans mot kritiker som kännetecknade deras sista år vid makten kan ersättas med ett mer pluralistiskt och tolerant klimat, eller om revanschism, repression och polarisering kommer att leda till ett än mer kringskuret politiskt liv.

18. "Fördjupad strategirapport för Bolivia 2016–2020", ärendenummer: 19/000487. s. 7.

Portföljen

Sidas arbete inom området har framförallt skett i samarbete med FN-organ och med civilsamhällesorganisationer. De förstnämnda har haft ett mycket gott förhållande till de officiella organen på samtliga nivåer, och flera av dem arbetar också nära det civila samhället. De projekt som Sida stöder via FN-organ är stöd till UNODC för att arbeta med transparens och antikorrupktion på kommunal nivå och stöd till UNDP för att bidra till skapandet av fyra regionala autonoma kommuner för urfolksgrupper. Till detta kommer det arbete som sker med UNFPA och UNICEF med avseende på andra delmål.

Stödet till UNODC har lett till att 48 av de 60 kommuner i vilka programmet bedrivs har genomfört åtgärder för att reducera korrupsionsrisker, främst i form av nya regler och lokala bestämmelser. Parallellt med detta arbete har programmet arbetat för att stärka civilsamhällegrupper (för kvinnor, ungdomar, lärare med flera) i de sextio kommunerna för att de ska kunna fylla sin granskande roll. Under drygt 180 tillfällen har mer än 600 personer deltagit i sådana utbildningar.¹⁹

UNDP:s stöd till upprättandet av autonoma organ för urfolksgrupper har främst varit inriktat mot tekniskt stöd för att etablera statuter, regleringar och liknande för att möjliggöra att dessa nya institutioner faktiskt kan fungera.²⁰ Då detta berör de autonoma organ som först bildats förväntas detta generera värdefulla erfarenheter för framtida försök i samma riktning.

Som en följd av den politiska krisen under årets sista månader stödde Sida två mindre insatser syftande till att finna utvägar ur densamma. Den första av dessa var en samfinansierad insats till stöd för OAS granskning av oktobervalet. Trots att denna insats stöddes av regeringen, fann den omfattande oegentligheter vilket ledde till de process som slutade med Evo Morales avgång. Därefter inledde Sida ett stöd till UNDP för att tillhandahålla tekniskt stöd till den återskapade valdomstolen vilken ska ansvara för de kommande valen i maj 2020. Sverige var den förste givaren till UNDP och valdomstolen för detta ändamål, och insatsen möjliggjorde att arbetet kunde inledas utan fördröjningar.

Slutligen har Sida inom denna delsektor ett stöd till International IDEA till stöd för kvinnor och ungdomars politiska deltagande. IDEA har bland annat arbetat med kapacitetsutveckling av kandidater. Om resultaten från oktobervalet hade godkänts hade femtio procent av parlamentets platser besatts av kvinnor. Samtidigt utgjorde ungdomar mellan 18 och 29 års ålder hela 13 procent av kandidaterna i valet.²¹

3.1.2 Delmål 2: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner och civilsamhällesorganisationer att arbeta för mänskliga rättigheter med fokus på kvinnor, barn och urfolk.

Strategimålet:

Som ovan nämnts är det ännu oklart vilken riktning den politiska processen tar i detta avseende. Svårigheten i att göra en enhetlig bedömning sträcker sig även till perioden innan upproret mot Morales. Under dennes ledning gjorde regeringen omfattande reformer för att stärka främst urfolks och kvinnors

19. UNODC. 2019. "Annual report 2019".

20. UNODC. 2019. "Annual report 2019".

21. IDEA:s hemsida för programmet: <http://protagonistas.cm.org.bo/index.php/novedades/2019>.

rättigheter. Samtidigt var genomförandet av sådana lagar ofta bristande, och regeringen begränsade möjligheterna för civilsamhället och oberoende medier att kritisera och presentera information genom framförallt verbala och legala attacker.

Barnarbete är ett allvarligt problem i Bolivia, vilket kan drabba så många som 730 000 barn och ungdomar.²² Barn och kvinnor tillhörde också de värst drabbade i de stora skogsbränderna, enligt en uppgift drabbades minst 13 000 barn och av förstörda hem och inkomstmöjligheter.²³

Portföljen

Även inom detta område återfinns Sidas partners framförallt inom FN-systemet och i viss mån civilsamhället. Genom sitt arbete på kommunal nivå (i sjutton kommuner) har UNFPA bland annat bidragit till en påtaglig minskning av antalet graviditeter hos flickor (antalet flickor under 15 som blev gravida minskade med nästan fyra procent i förhållande till 2018).²⁴ UNFPA har en ledande roll inom arbetet för sexuella och reproduktiva rättigheter i landet, och har under året tillhandahållit vård till knappt 25 000 ungdomar och 1 216 gravida tonåringar, samtidigt som 423 arbetare inom hälsosektorn har utbildats i HIV- och våldsprevention.²⁵

UNICEF har under året stött barn och ungdomars situation genom ett aktivt arbete med regionala och kommunala myndigheter och med rättssystemet (bland annat utveckling av riktlinjer för hur ungdomar ska behandlas) vilket har lett till att hundratals barn har kunnat lämna institutioner och barnhem, och genom att utveckla verktyg för arbetet med barn och ungdomar, inklusive mödrar som lever nära gatan.²⁶ I ett samarbete med den bolivianska polisen tillhandahölls också poliser med leksaker och spel för att kunna arbeta med barnen på ett effektivt sätt och förebygga våld.²⁷ Organisationen har också arbetat med regionregeringen i Santa Cruz och kommunstyret i El Alto för att skapa fyra ”barnvänliga marknader”. Detta initiativ syftar till att samla handlare och grannar för att skapa trygga platser för barn i dessa miljöer och höja medvetenheten hos föräldrar och barn.

Inom civilsamhället har arbetet främst bedrivits med den bolivianska organisationen Ciudadanía och med svenska Diakonia. Den förstnämnda organisationen publicerade med svenskt stöd under 2019 en volym som sammanfattade tjugo år av opinionsundersökningar i Bolivia med jämförande utblickar, ett bidrag av stor betydelse för att förstå förhållningssättet till demokratiska värden i den bolivianska opinionen över tid.²⁸ Stödet till Diakonia är ett indirekt stöd till tio bolivianska organisationer vilka arbetar för demokrati, mänskliga rättigheter (inklusive hbtq-rättigheter), och jämställdhet. Genom detta stöd har organisationerna getts möjlighet och resurser för att fortsätta sitt arbete och utveckla sin kapacitet för att värna dessa rättigheter.²⁹ Under 2019 har organisationerna bland annat bidragit till Universal Periodic Review av Bolivia, och då lämnat rapporter och rekommendationer rörande hur mänskliga rättigheter kan stärkas i landet. Vissa av de organisationer som stöds av Diakonia är också medlemmar i koalitioner vilka arbetar för legalisering av abort.

22. UNICEF. 2020. “Consolidated annual report 2019”.

23. Ibid.

24. Ibid. s. 30.

25. Ibid. s. 30.

26. Ibid. s. 62.

27. Ibid. s. 5.

28. Ciudadanía. 2019. “Political Culture of Democracy in Bolivia. 20 years”. Se även www.ciudadaniabolivia.org.

29. Diakonia. 2019. “Årsrapport 2019”, s. 16.

3.1.3 Delmål 3: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner och civilsamhällesorganisationer att arbeta för jämställdhet med särskilt fokus på att motverka könsrelaterat våld.

Strategimålet:

Som noterades ovan har situationen för jämställdheten förbättrats i vissa avseenden och särskilt den tidigare regeringen tog flera initiativ på området. Men bristande implementering av lagar och de extrema nivåerna av köns- och familjebaserat våld är ett mycket allvarligt problem. Under 2019 mördades minst 117 kvinnor, och av dessa fall har hittills bara 22 lett till en fällande dom. Enligt en undersökning under året sade sig fyra av tio unga kvinnor mellan 15 och 19 år ha råkat ut för våld i sina nära relationer.³⁰ Under året ägde också 66 fall av barnamord rum.

Som noterades ovan är också kvinnor särskilt drabbade av fattigdom, något som också blev påtagligt i den multidimensionella fattigdomsanalys som Sida låtit genomföra.³¹ I rent ekonomiska termer är den genomsnittliga inkomsten för kvinnor drygt 25 procent lägre än för män.³²

Portföljen:

Flera av Sidas partner inom FN-systemet (främst UNFPA och UNICEF har under året bedrivit ett aktivt arbete för utsatta gruppers ställning samt kvinnors rättigheter. Arbetet har inriktats mot regleringar, offentlig politik, och utarbetandet av nationella program för ändamålet. Exempelvis har UNICEF under året bistått Inrikesministeriet i framtagandet av en nationell strategi för att förhindra våld mot barn och kvinnor.³³ Programaktiviteter har också inriktats mot att generera information kring problemet (i UNFPA:s fall som en del i en övergripande studie över kvinnor och ungdomars situation³⁴) för att ge ett bättre underlag för beslutsfattande, och synergier söktes med regeringen, civilsamhället, universiteten, privatsektorn och andra givare. Som ett led i arbetet mot könsrelaterat våld har UNFPA också tagit fram instrument för kapacitetsstärkande av lokala myndigheters stöd till utsatta kvinnor, barn och ungdomar.³⁵

Till det Sida-finansierade arbetet i detta avseende hör också det arbete för jämställdhet som bedrivs inom ramen för Diakonias stöd till lokala civilsamhälleorganisationer nämns (se ovan), samt det arbete som organisationen Promundo bedriver kring maskulinitetskulturer, inriktat mot beteendeförändringar, våldsförebyggande och gott faderskap.³⁶

Som ovan noterades går emellertid betydligt mindre finansiering till detta delmål än till de två förstnämnda, och det kan finnas goda anledningar att söka vidga portföljen kring detta mål. En möjlighet skulle vara utökade insatser till stöd för kvinnors ekonomiska egenmakt, exempelvis genom ett fokus på omsorgssektorn "the care economy" och åtgärder i detta avseende kan stärka kvinnors deltagande på

30. UNICEF. 2020. "Consolidated annual report 2019", s. 2.

31. CEDLA. 2019. "Desigualdades y Pobreza en Bolivia: una perspectiva multidimensional", s. 109.

32. Ibid., baserat på den nationella hushållsundersökningen 2017 (Instituto Nacional de Estadística).

33. UNICEF. 2020. "Consolidated annual report 2019", s. 2.

34. UNFPA. 2019. "Årsrapport 2019", s. 5.

35. Ibid.

36. Promundo. 2020. "Promundo's Annual report 2018".

arbetsmarknaden, vilket också skulle kunna kombineras med insatser inom samarbetsområde tre.

3.2 Samarbetsområde 2: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

Portföljen inom detta område har en tydlig sektorsöverskridande karaktär, och insatserna relaterar genomgående till flera av strategimålen inom samarbetsområdet, liksom till övriga två samarbetsområden.

3.2.1 Delmål 1: Stärkt kapacitet hos offentliga institutioner och civilsamhällesorganisationer att hantera effekter av negativ miljöpåverkan och klimatförändringar.

Strategimålet:

Bristande kapacitet i offentliga institutioner och i civilsamhälleorganisationer utgör ett betydande problem för att begränsa klimatförändringar och negativa miljöeffekter. Den snabba omsättningen av personal i offentliga institutioner försvårar kapacitetsbyggande och institutionsstärkande åtgärder. En ytterligare utmaning består i brist på offentlig information, data och tillförlitlig statistik kring klimatförändringar och miljöeffekter. Skogbränderna visade också tydligt på den låga kapaciteteten och bristen på samordning inför miljökatastrofer från såväl offentliga institutioner som multilaterala och civilsamhällesaktörer.

Den höga internationella profil som Bolivia har i frågor som rör klimat och miljö har inte avspeglats i konkret politik eller investeringar. Den rådande utvecklingsmodellen uppmuntrar snarare miljömässigt ohållbara ansatser genom sin extraktiva inriktning, och genom att tillåta bosättningar i känsliga ekosystem. Skogsbränderna har emellertid medfört en ökad miljömedvetenhet och folkliga krav på en mer hållbar politik.

Portföljen:

Sida har en sammanhållen syn på sektorn, vilken riktar sig mot både centrala och lokala statliga organ, civilsamhället och FN-systemet. Att skapa länkar mellan civilsamhället och staten på både central, regional och kommunal nivå antas vara avgörande för att åstadkomma hållbar förändring inom detta område.

De huvudsakliga fattigdomsaspekterna som portföljen berör är röst/makt, möjligheter, resurser och i viss mån säkerhet. Den direkta målgruppen för insatserna är tjänstemän på alla nivåer, civilsamhälleaktörer, samt lokalinwånare (inklusive ungdomar). Portföljen utgörs huvudsakligen av fem program, varav två inom urban utveckling,^{37, 38} och ett övergripande program för politisk analys av området (CEDLA).³⁹

37. Insatserna 11197 (National Urban Policy Bolivia) och 13474 (WWF Urban Development, phase 2).

38. Insatserna 11972 (SEI Water Programme Bolivia) och 12225 (UNICEF Bolivia WASH 2018-2021).

39. Insatsen 11519 (CEDLA 2018-2020)

WWF:s urbana program bygger på två “challenge funds” som ger möjligheter till lokala organisationer i fyra av Bolivias regioner att genomföra projekt för hållbar urban utveckling, med särskilt avseende på nyskapande ansatser för att möta klimatförändringar, öka motståndskraften, och värna gröna områden i urbana miljöer. Detta har kombinerats med ett utbildningsprogram på området för lokala skolor för att stärka miljömedvetenheten genom elevdrivna projekt inom områden som energi- och vattenbesparande åtgärder. I en lokal skola i Tarija minskade energi- och vattenanvändningen med upp till 50 procent, samtidigt som miljö- och klimatmedvetenheten har ökat. Totalt har runt 10 000 elever deltagit i programmet tillsammans med sina lärare, familjer och grannar.⁴⁰

UNICEF:s WASH program har arbetat med att stöda den kommunala administrationen i Montero och det lokala vatten- och sanitetskooperativet “COSMOL” för att etablera hållbara lösningar i form av torrtoaletter. Som en följd av arbetet antogs också den första kommunala planen i staden för vatten- och sanitetsfrågor under 2019.⁴¹ Likaså har den bolivianska organisationen Agua Tuya mottagit svenskt stöd för att genomdriva en hållbarhetsstrategi inom vatten- och avloppssektorn tillsammans med flera kommuner utanför Cochabamba, med särskilt avseende på vattenrening.⁴²

3.2.2 Delmål 2: Stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan och klimatförändringar på landsbygden.

Strategimålet

Bolivia tillhör ett av de länder i Sydamerika som är mest utsatta för klimatförändringar, och det land i vilket dessa förväntas ha allvarligast effekter.⁴³ Stora delar av landet drabbas återkommande av såväl översvämningar som torka. Ett tydligt exempel på sårbarheten och bristen på förberedelser var de enorma skogsbränder som drabbade landet 2019. De grupper vars inkomst är beroende av skogen och dess produkter har drabbats värst, och de kvardröjande effekterna i form av förlust av skogstäck och biologisk mångfald, liksom askans förgiftning av vattenresurser, förväntas leda till en bestående sårbarhet för en befolkning som länge har haft en marginaliserad position.

En annan grupp som är särskilt drabbad av klimatförändringar utgörs av småbrukare på höglandet. En studie från 2016 fann att produktivitetsförlusterna som följer av den globala uppvärmningen kan uppgå till 43 procent, vilket var den högsta siffran i regionen.⁴⁴ En studie från UNDP har uppvisat liknande resultat.⁴⁵ Det är också tydligt att temperaturförändringar kan leda till ökade insekts- och sjukdomsattacker på höglandet, för vilka beredskapen är låg.

40. WWF. 2020. “Informe Anual 2019: Informe técnico 1”.

41. UNICEF. “Plan Municipal de Agua y Saneamiento de Montero 2019-2030”, s. 84.

42. Agua Tuya. “Plan Operativo 2020”, s. 3f.

43. ND-GAIN. 2020. “Notre Dame global adaptation initiative: Bolivia”. 2017.

44. CEPAL. 2016. “Food security, nutrition and the eradication of hunger, CELAC 2025. Available for debate and regional cooperation”.

45. UNDP. 2019. “Bolivia after the effects of climate change” in *Bolivia. State of the Arts: Knowledge about adaptation to climate change*.

Portföljen:

Programmet för inklusiva landsbygdsmarknader har arbetat på flera nivåer för att skydda grödor mot ökade insektsangrepp och andra climateffekter. På lokal nivå har programmet främjat ansatser som nytt utsäde och ekologiska bekämpningsmedel.⁴⁶ Programmet har även informerat småbrukare om ansvarsfullt myttjande av kemiska bekämpningsmedel och har främjat samarbetsmekanismer mellan offentliga och privata aktörer för att gynna strategier för mer hållbar och resilient produktion.

De decentraliserade avloppslösningar som Agua Tuya (se föregående punkt) tillhandahåller i form av avloppsrening och rötslamsåtervinning är också inriktade mot områden som är särskilt utsatta för klimatförändringar och vattenbrist. En viktig beståndsdel i dessa lösningar är att de möjliggör att kretsloppet för näringsämnen sluts, vilket möjliggör en mer hållbar ekonomisk modell, särskilt inom jordbrukssektorn.⁴⁷

Ytterligare insatser behövs särskilt för att skydda och bevara skogsområden genom att öka motståndskraften mot naturkatastrofer som bränder och torka, samt för att öka hållbara lösningars konkurrenskraft i jämförelse med den nu dominerande markanvändnings modellen och politiken.-vilken bidrar till klimatförändringar och sårbara ekosystem.

3.2.3 Delmål 3: Ökad produktivitet inom främst det småskaliga lantbruket med ett hållbart nyttjande och förvaltning av naturresurser och ekosystemtjänster, med fokus på kvinnor och urfolk.

Strategimålet:

Produktiviteten i det småskaliga jordbruket i Bolivia ligger långt under det regionala snittet.⁴⁸ Detta i kombination med de förväntade produktivitetsförlusterna till följd av klimatförändringarna (se ovan) gör situationen kritisk, och försvårar allvarligt uppfyllandet av delmålet. För flera av de vanligaste grödorna (potatis, quinoa och tomater exempelvis) är produktiviteten mindre än hälften än i grannländerna Peru och Argentina och visar föga tecken att ökning, enligt FAO.⁴⁹ Brister i bevattningsteknik och avsaknad av kunskap om nya tekniker, utsäde, och grödor förvärrar situationen. Frånvaron av ett fungerande system för information om odlingsmetoder och en försvagad institution för jordbruksutveckling och forskning bidrar ytterligare till att försena och försvåra nödvändiga omställningsprocesser.

Portföljen:

Portföljen består främst av två insatser vilka är inriktade mot att stödja en hållbar ökning av produktivitet och ett förbättrat marknadstillträde (även nära förknippat med samarbetsområde 3). De två programmen kompletterar varandra geografiskt, och delar ett specifikt fokus på kvinnor och jämställdhet. Dessutom förväntas program primärt relaterade till andra delmål (främst vatten och sanitet, samt avfallshantering)

46. Swisscontact. 2019. "MI Informe Semestral ene-jun 2019 19 v2".

47. Proinpa. 2019. "Estudios de Investigación en Cultivos Agrícolas con Aplicaciones de Biofertilizante líquido en la Región del Valle Alto de Cochabamba".

48. Swisscontact. 2020. "Datos rendimiento 4 cultivos 21.02.2020".

49. Ibid.

bidra till delmålet genom återvinning av avloppsvatten för bevattningsändamål och produktion av organiskt gödningsmedel från restprodukter.

Programmet för inklusiva landsbygdsmarknader arbetar för att utveckla kapacitet hos tekniker och producenter genom utbildning i effektiva bevattningssystem. I syfte att skydda vattentäkter inbegriper programmet även en komponent för skogsplantering. Programmet syftar också till att förbättra småbönders tillträde till material, teknologi, information, teknisk assistans, samt finansiell inkludering. Exempelvis är en komponent i programmet inriktad mot framtagandet av liv- och olycksfallsförsäkringar (bland annat av boskap), vilket förväntas begränsa småbrukares sårbarhet.⁵⁰

Den bolivianska stiftelsen FAUTAPO arbetar för att främja ett hållbart utnyttjande av naturresurser och ekosystemstjänster. Detta initiativ är en del av det arbete för kvinnors ekonomiska egenmakt som organisationen och Sida har samarbetat kring sedan 2016. Som ett exempel på detta arbete kan nämnas arbetet i nationalparken Mapiri, vilket syftar till att främja och skapa incitament för ekologiskt hållbara lösningar bland de familjer som bor i parken.⁵¹

3.2.4 Delmål 4: Ökad tillgång till miljömässigt hållbara samhällstjänster.

Strategimålet:

Bolivia har en av regionens lägsta nivåer på tillgång till avloppslösningar.⁵² Systemen för för hantering och rening av avloppsvatten är särskilt bristfälliga. Likaså har system för avfallshantering låg täckning, bristande kvalitet, och kontinuitet, särskilt i små och medelstora städer. I avsaknad av system för insamling, behandling och deponi, leder detta till förgiftning av jord och vatten, vilket medför allvarliga konsekvenser för miljö och folkhälsa. Utvecklandet av en nationell strategi för avloppshantering och enskilda händelser (såsom kollapsen av La Paz soptipp) har lett till ett växande intresse för att skapa mer integrerade lösningar för vatten-, avlopps- och avfallshantering på såväl nationell som lokal nivå. Oavsett regering förväntas denna sektor förbli en prioritet.

Portföljen:

Portföljens fokus ligger på vatten och sanitet, ett område inom vilket Sida sedan länge har intagit en framträdande roll i Bolivia, särskilt i fråga om att utveckla och främja decentraliserade avloppslösningar genom sina program med UNICEF och Agua Tuya. Inom det förstnämnda programmet har en familjebaserad sanitetsmodell tagits fram och validerats i ett mindre antal hushåll. Vidare har en modell för decentraliserade lösningar (baserade på torrtoaletter) implementerats i ett pilotprojekt i Montero, med periodisk insamling av fekalier. I El Alto har de decentraliserade sanitetslösningarna överförts till den lokala operatören EPSAS.⁵³

50. Swisscontact. 2019. "MI Informe Semestral ene-jun 2019". Ärendenummer: 30804.

51. FAUTAPO. 2019. "Project Document". Ärendenummer: 12905.

52. UNICEF/WHO. "Joint Monitoring Program: Progress on household drinking water, sanitation and hygiene 2000-2017".

53. UNICEF. "Informe Progreso 2019", s. 23.

Tillsammans med Agua Tuya har den första anläggningen för återanvändning av rötslam uppförts i Cliza med användning av svensk miljöteknologi (se ovan). I slutet av 2019 inleddes också en pilotinsats för avfallshantering, vilken kommer att pågå under de kommande 3,5 åren. Projektet syftar till att hantera avfall på ett hållbart sätt baserat på sortering, återvinning och – en minskad – deponi.⁵⁴

Arbetet för detta strategimål inrymmer också ett twinningprogram mellan Svenska institutet för standarder (SIS) och dess bolivianska motsvarighet IBNORCA. Inom ramen för detta samarbete, vilket syftar till att etablera nationella standards för vatten- och avloppslösningar. Normer har även utvecklats och antagits vilka etablerar tydliga procedurer för att analysera vattenkvalitet. Kapacitetsuppbyggnaden för vattenanalys har byggts på kunskapsöverföring från svenska experter till tekniker, studenter, och företag inom området.⁵⁵

3.3 Samarbetsområde 3: Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor.

3.3.1 Delmål 1: Stärkta förutsättningar för fri och rättvis handel och hållbara investeringar till gagn för en hållbar utveckling, med särskilt fokus på förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatiförändringar och naturkatastrofer

Strategimålet:

Klimatiförändringar, låg produktivitet och en hög grad av informalitet försvårar allvarligt utvecklingen av fungerande marknadssystem och leder även till betydande illegal handel.⁵⁶ Bristande kvalitetsstandards, långdragna processer för att registrera nya produkter, den fasta växelkursen, svårigheter i värdekedjan, och konkurrens från grannländer gör det också svårt för bolivianska producenter att hävda sig internationellt. Samtidigt leder svaga regleringar och protektionistisk politik till låga nivåer av hållbara utländska investeringar. Detta till trots har landet under de senaste 15 åren åstadkommit en betydande minskning av fattigdomen, och förbättrat levnadsförhållanden för medborgarna.

Den bolivianska ekonomin vilar främst på utvinningen av naturgas och mineraler (gruvindustri). Sedan 2015 har den bolivianska exporten minskat, främst som en följd av sjunkande internationella priserna för dessa varor. De offentliga investeringarna har främst gått till större infrastrukturprojekt. Trots att regeringen 2018 antog ett ramverk för offentlig-privat samverkan, vilket skulle kunna användas för att finansiera nyttigheter som bevattningsprojekt och avloppssystem har detta hittills lett till få resultat.

De negativa faktorerna till trots måste det noteras att miljö- och klimatrelaterade problem även kan utgöra möjligheter för att lansera miljövänliga teknologiska lösningar, särskilt inom områden som vatten, sanitet och avfallshantering, i enlighet med diskussionen under föregående avsnitt.

Portföljen

Trots svårigheterna inom samarbetsområdet har portföljen ett diversifierat men sammanhållet förhållningssätt vilket kombinerar investeringar för avloppslösningar och -återvinning med insatser för

54. Agua Tuya. "Plan Operativo 2020", s. 4.

55. SIS-IBNORCA. "Project Report Q1-Q3 2019", s. 11.

56. CEDLA. 2018. "Narrative Report CEDLA", ärendenummer: UM/00986 LAPA (4).

marknadsutveckling, standardutveckling, och stärkandet av relationerna mellan Sverige och Bolivia inom områden som hållbart företagande och handel. Det multidimensionella fattigdomsperspektivet är en viktig byggsten i dessa initiativ.

Exempelvis är det ovannämnda programmet för inkluderande landsbygdsmarknader aktivt inom detta samarbetsområde, bland annat genom sitt samarbete med Open Trade Gate Sweden i syfte att ge bolivianska producenter av så kallade ”superfoods” (quinoa och liknande grödor) tillträde till den svenska och europeiska marknaden genom informationsspridning, besök och kontaktskapande. Resultaten hittills har varit mycket lovande.⁵⁷

Parallellt med detta har Sida bett en välkänd boliviansk tankemedja, CEDLA, utarbeta analys av den multidimensionella fattigdomens orsaker i Bolivia. Detta ledde till en offentlig presentation av ett multidimensionellt fattigdomsindex för Bolivia, disaggregerat utifrån kön och geografiskt område (samt stad/landsbygd). I denna första version har var och en av de fyra fattigdomsdimensionerna kompletterats av nio underkategorier, vilka i sin tur förhålls till 23 variabler. Den färdiga rapporten, baserad på officiell statistik från december 2017, presenterades i augusti 2019.⁵⁸

4. Implikationer för innevarande strategiperiod.

De ovan beskrivna händelserna under den senare delen av 2019 till trots, har den grundläggande analysen i 2019 års fördjupade strategirapport inte förändrats. Både de mål som strategin ställer upp och Sidas insatser gentemot sagda mål är fortsatt relevanta för Bolivias utveckling.

Däremot är det tydligt att Sida behöver anlägga ett adaptivt förhållningssätt och skärpa sin politiska och tekniska analys inför dagens betydligt mer dynamiska och osäkra situation. Sida kan också komma att behöva göra vissa anpassningar/utvidgningar av sin portfölj för att svara på nya utmaningar, i enlighet med trafikljusbedömningarna ovan. Exempel på sådana förändringar är det betydande stödet till de kommande valen, planerade nya och utvidgade stöd till medier och till civilsamhället, liksom till frågan om markanvändning/produktiva modeller, och till kvinnors ekonomiska möjligheter. Flera av dessa teman kan dock komma att aktualiseras först i en ny landstrategi.

Sin ringa storlek till trots har Sverige nått betydande resultat genom att fokusera på projekt som antingen är innovativa (genom de tekniska lösningarna eller genom sitt sektorsöverskridande fokus), kräver snabba insatser (t ex stöd till de kommande valen eller återupprättandet av OHCHR:s kontor), eller som kan vidga perspektiven (såsom i insatser som utgår från ett cirkulärt och hållbart ekonomiskt tänkande, eller som för fram obeaktade frågor som exempelvis maskulinitet).

Utifrån föregående argument är det också nödvändigt för Sida att stärka sitt tänkande kring hur erfarenheter från den aktuella portföljen kan förmedlas och bedrivas i större skala. Som framgått av presentationen ovan är flera av Sidas insatser inriktade mot kunskapsuppbyggnad och piloterfarenheter. Huruvida detta arbetsätt är effektivt eller inte beror i hög grad i vilken mån andra aktörer tillgodogör sig och agerar utifrån sådana erfarenheter. I detta avseende är erfarenheterna av att

57. Swisscontact. 2019. ”MI Informe Semestral ene-jun 2019”. Ärendenummer: 30804.

58. CEDLA. 2019. ”Desigualdades y Pobreza en Bolivia: una perspectiva multidimensional”; CEDLA. 2019, ”Medición de la pobreza multidimensional. Bolivia 2017”.

arbeta med en boliviansk motpart som Agua Tuya av särskild betydelse. Denna fråga bör också ges större utrymme i dialogen med officiella motparter.

För närvarande är portföljen i hög grad inriktat mot samarbete med multilaterala aktörer, särskilt inom FN-systemet. Detta var ett naturligt strategiskt val givet den tidigare situationen, och kan också motiveras utifrån behovet av att i dagsläget snabbt generera tekniskt avancerade insatser (t ex i form av valstöd). På längre sikt vore det emellertid önskvärt att gradvis utöka andelen bolivianska motparter från civilsamhället eller bland offentliga organ, och även undersöka möjliga samarbeten i den privata sektorn. En sådan utveckling kräver dock en tydlighet kring villkor och en klarsyn kring de risker som en sådan ansats rymmer, framförallt i form av korruption, ineffektivitet och politisering. De kommande månadernas politiska utveckling kommer också att vara avgörande för möjligheten att stärka direkta samarbeten med bolivianska offentliga institutioner. Frågan om lämpliga motparter bör också föras i relation till den kommande samarbetsstrategin.

Bilaga 1 P6 rapport Bolivia 2019

All data in report is per December 31, 2019. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2019: 165 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2019: 220 719 KSEK

Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

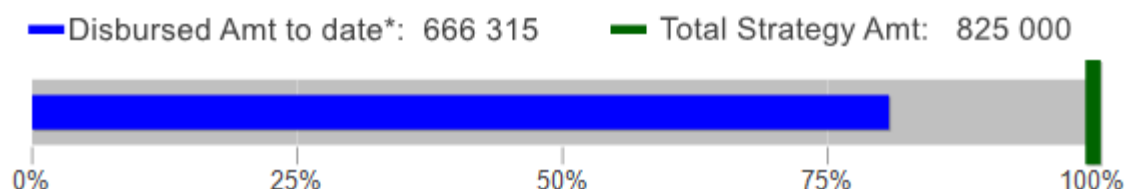
Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2019 (KSEK)*
Total			220 719
Bolivia 2014-2016	Total		-275
	Natural resources and environment	Increased access to clean water and basic sanitation	-275
		Total	-275
Bolivia 2016-2020	Total		220 993
	Strengthened democracy and gender equality and greater respect for human rights	Strengthened democratic institutions, increased capacity and rule of law in the public administration and increased participation in political processes	18 554
		Strengthened capacity of public institutions and civil society organisations to enhance the respect of human rights with a focus on women, children and indigenous people	53 000
		Strengthened capacity of public institutions and civil society organisations working with gender equality with particular focus on combating gender-based violence	7 000
		Total	78 554
	Improved environment, reduced climate impact and enhanced resilience to environmental impacts, climate change and natural disasters	Strengthened capacity of public institutions and civil society organisations to manage the effects of adverse environmental impact and climate change.	46 505
		Stronger resilience to environmental impact and climate change in rural areas	17 260
		Increased productivity mainly in small-scale agriculture with the sustainable use and management of natural resources and ecosystem services, with a focus on women and indigenous people	1 500

		Increased access to environmentally sustainable public services	38 742
		Total	104 007
	Improved opportunities and tools for poor people to improve their living conditions	Strengthened conditions for free and fair trade and sustainable investment for the benefit of sustainable development, with particular focus on improving the environment, reduced climate impact and strengthened resilience to environmental impact, climate change and natural disasters	34 431
		Total	34 431
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	4 000
		Total	4 000

**Please notice that Outcome includes even payments made in the first months of 2019 under the frame of previous strategy.*

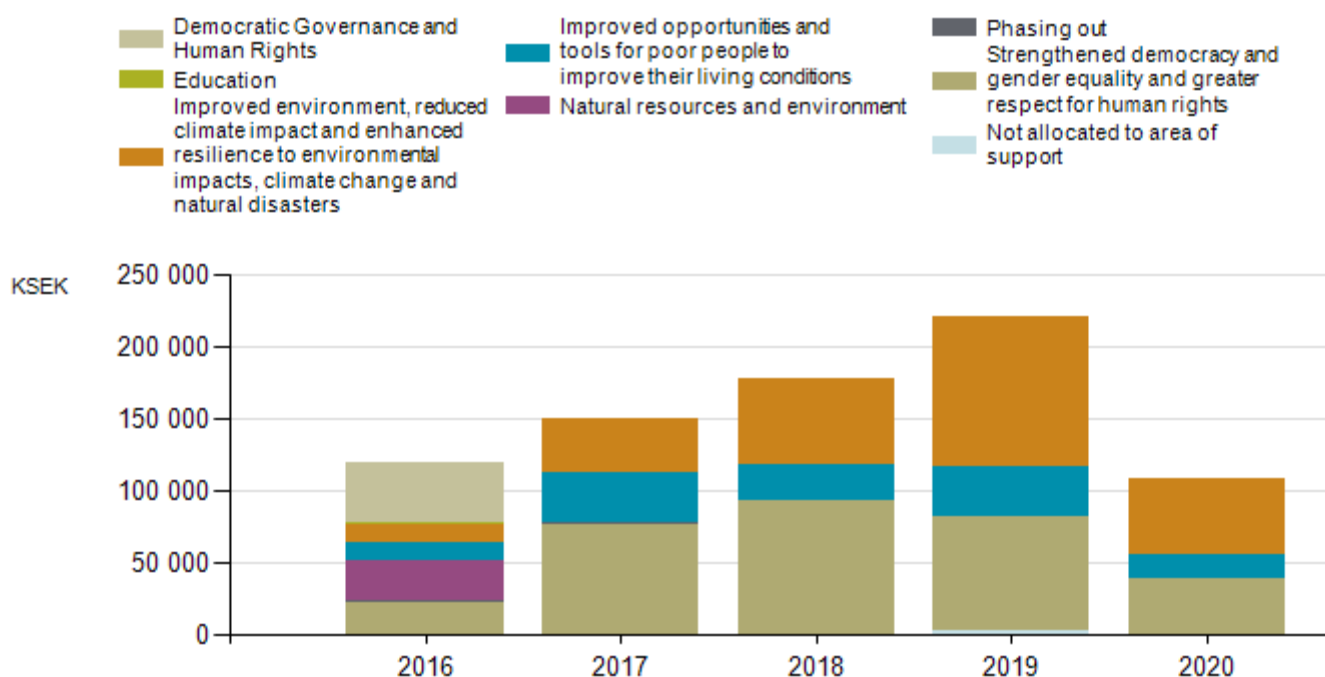
Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 4th year with total duration of 5 years.

* Note that the Disbursed Amt to date includes even payments made in the last year of the previous strategy, 68 934 KSEK

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

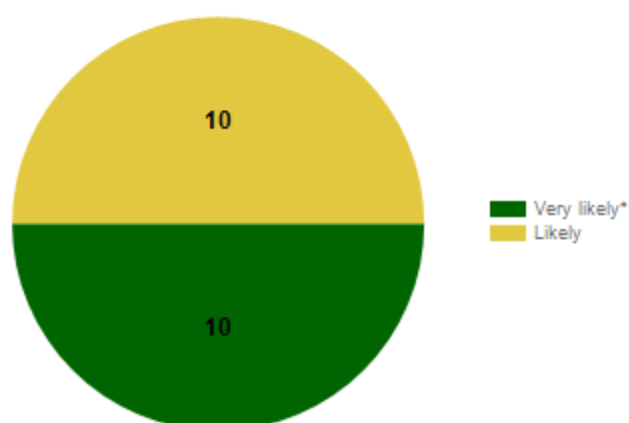
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

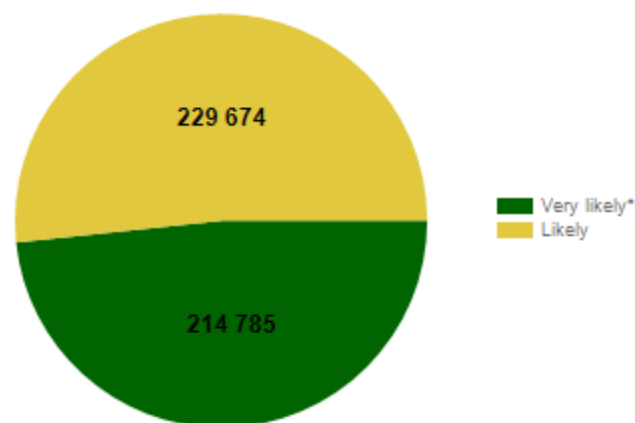
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (KSEK)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

***Note that this table does not include contributions and payments made under the frame of the previous strategy as is the case with table 1 and 2 as contributions that are phased out or are about to be phased out are not of interest for this type of analysis.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2019 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2019 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Bolivia	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	9 971	0
	105 Latinamerika (7 1:1.7)	220 719	151 127
	113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	1 464	1 900
	114 Forskningssamarbete (7 1:1.32)	13 250	15 473
	33 Strategiskt inriktade bidrag	-154	0
	Total	245 249	168 500

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.